

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1564/2021
27.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА из села ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и ДД из ..., чији су заједнички пуномоћници Катарина Ђурђевић и Марко Ђурђевић адвокати из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, Огранак ТЕ-КО Костолац, кога заступа Александар Будалић, адвокат из ..., ради неоснованог обogaћења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4147/19 од 03.09.2020.године, у седници одржаној 27.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4147/19 од 03.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу Пп1 20/18 од 11.09.2019. године, ставом првим, другим, трећим, четвртим и петим изреке, одбијени су тужбени захтеви тужилаца, којим су тражили да се обавезе тужени да им исплати новчане износе у висини од по 68.133,70 динара, са законском затезном каматом почев од 13.01.2017. године, па до коначне исплате. Ставом шестим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име трошкова парничног поступка исплате по 2.312,40 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4147/19 од 03.09.2020. године, преиначена је првостепена пресуда тако што су усвојени тужбени захтеви тужилаца и обавезан тужени да исплати тужиоцима по 68.133,70 динара, са законском затезном каматом почев од 13.01.2017. године до исплате, као и да им на име накнаде трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 189.350,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује у смислу члана 404. ЗПП.

С обзиром да је ревизија туженог дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), то није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку и нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били запослени код туженог до 30.12.2016. године, када им је радни однос престао по основу споразума о престанку радног односа од 16.12.2016. године, на основу члана 177. став 1. Закона о раду. Чланом 3. наведених споразума предвиђено је да се послодавац обавезује да запосленима исплати стимулативну накнаду у нето износу према Одлуци о прихватању пријаве запосленог за споразумни престанак радног односа уз исплату стимулативне накнаде од 24.11.2016. године. За сваког од тужилаца одређен је различит износ стимулативне накнаде. Тужиоцима су на основу Одлуке од 12.03.2014. године, исплаћени износи од 68.133,70 динара, на име зајма, уз потпис да су сагласни са одлуком. Према члану 4. наведених споразума о престанку радног односа, тужиоци су били у обавези да све доспеле и недоспеле новчане обавезе које су имали према послодавцу накнаде приликом исплате стимулативне накнаде, тако што ће се иста умањити за износ тих новчаних обавеза. Како исплаћени износ зајма тужиоци нису вратили туженом до престанка радног односа, тужени је обрачунате стимулативне накнаде исплатио тужиоцима у умањеном износу, сагласно члану 5. став 1. Протокола о исплати зајма, члана 4. Одлуке о исплати зајма и члана 4. споразума. Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбене захтеве тужилаца сматрајући да су се тужиоци у споразуму сагласили да им тужени по престанку радног односа одбије наведени износ по основу зајма који им је одобрен и исплаћен сагласно одредби члана 4. наведених споразума.

Другостепени суд је усвајајући жалбу тужиоца закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је преиначио пресуду и усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, стимулативна накнада према правилу из члана 105. став 3. Закона о раду, не сматра се зарадом, па послодавац није имао овлашћења да своје новчано потраживање према запосленом наплати обустављањем од отпремнине, чак и када је за то запослени дао пристанак у писменој форми, без обзира и независно од чињенице што ова накнада не представља отпремнину због одласка у пензију, већ такозвану стимулативну накнаду при престанку радног односа.

Неосновано се ревизијом туженог указује да је побијана пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Према члану 123. став 1. Закона о раду, послодавац може новчано потраживање према запосленом наплатити обустављањем од његове зараде само на основу правноснажне одлуке суда, у случајевима утврђеним законом или уз пристанак запосленог. Сагласно члану 105. став 3. наведеног закона, отпремнина исплаћена у складу са чланом 158. тог закона не сматра се зарадом.

С обзиром на изложено, тужени је износ одобреног зајма могао, уз пристанак тужилаца, одбити само од њихове зараде, али не и стимулативне накнаде. Супротно наводима ревизије, стимулативна накнада има карактер отпремнине, јер је тужиоцима исплаћена на основу споразума о престанку радног односа, закљученог у циљу спровођења плана оптимизације (смањења) броја запослених. Такве накнаде тужиоци

нису могли да се одрекну (члан 60. став 4. Устава Републике Србије), па зато изјаве од 12.03.2014. године и члан 4. споразума о престанку радног односа од 16.12.2016. године, чијим потписивањем су се тужиоци сагласили да се износ зајма одбије од стимулативне накнаде, не могу производити правно дејство. То даље значи да тужени, тек након исплате стимулативне накнаде, има могућност да тужбом или на други начин од тужилаца потражује исплату зајма, али ни у ком случају не може по том основу умањити њихову отпремнину.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлука садржана у другом ставу изреке донета је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, а имајући у виду да тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић